

Quick scan ecologie

Zilveren Kruis locatie te Noordwijk

30 maart 2023

Samenvatting

Voor het voormalig Zilveren Kruis locatie worden werkzaamheden voorbereid.

De aanwezigheid van de vleermuis kan niet op voorhand worden uitgesloten in het rotondegebouw. Dit deel blijft behouden.

Geadviseerd wordt om met een ecologisch werkprotocol te werken.

Gezien de werkzaamheden wordt een berekening van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied geadviseerd.

Er wordt geadviseerd te werken buiten de broedperiode.

Inhoud

2 – Inleiding

3 – Beschrijving gebied

5 – Waarnemingen

10 – Analyse

12 – Advies & Bronnen

Colofon

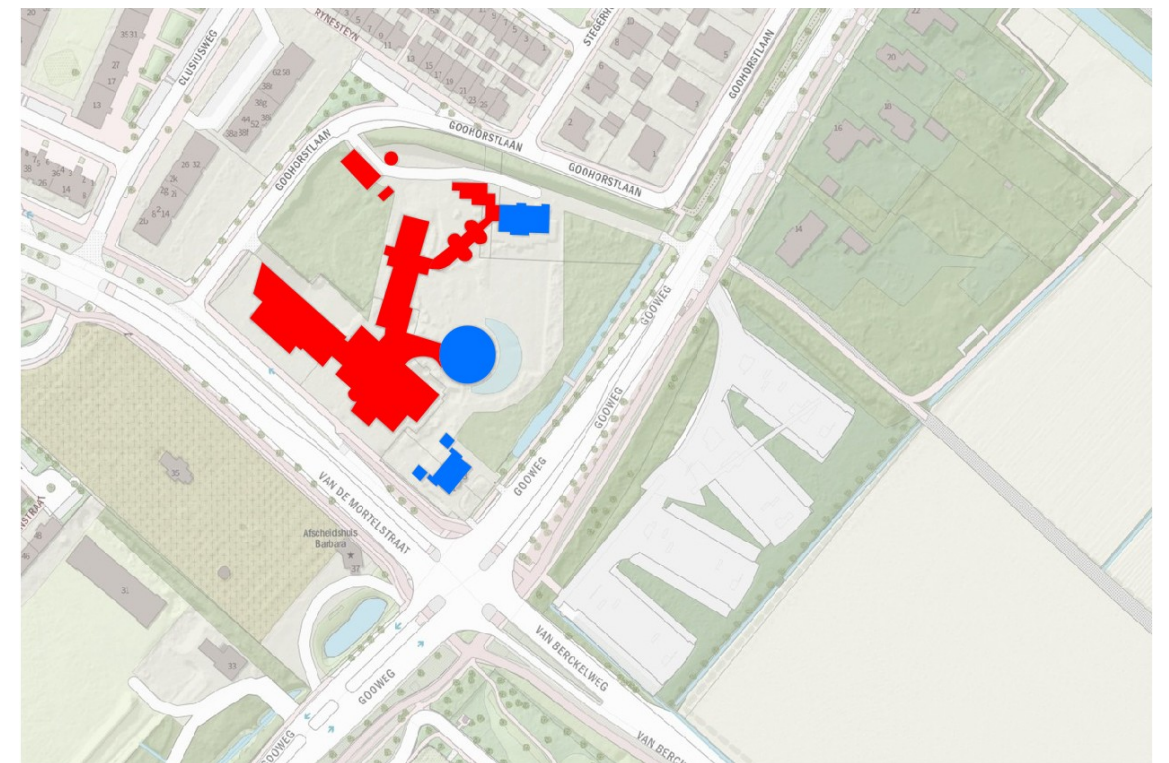
Opdrachtgever	Syntrus Achmea Real Estate and Finance
Projectnummer	22.014
Datum	30 maart 2023
Auteur	N.M. Andriessen
Gecontroleerd	P.J.H. van der Linden
Status	definitief

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

Inleiding

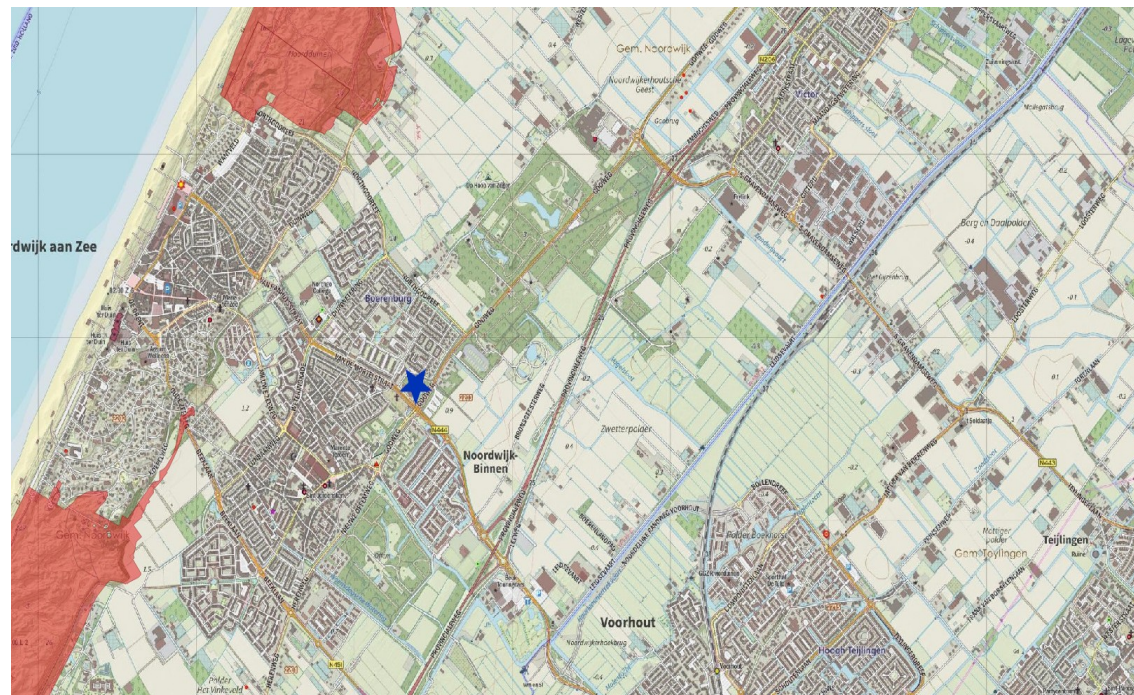
Voor de planlocatie van het voormalig Zilveren Kruis kantoorgebouw aan de kruising van de Gooweg en de Van de Mortelstraat te Noordwijk wordt ruimtelijke ontwikkeling gepland. Het kantoorpand wordt gesloopt om ruimte te creëren voor de bouw van 4 woongebouwen met circa 160 woningen. De villa, waarvan de functie wordt gewijzigd naar kantoor en wonen. Het rotondegebouw, waarvan eventueel functies worden gewijzigd en de twee onder één kap woningen krijgen de functie wonen, blijven behouden. Daarnaast zal het bestaande parkeerterrein worden opgeknapt, waarbij een aantal parkeerplaatsen worden toegevoegd. Er zal worden mogelijk een boom worden gekapt en op een aantal plekken beplanting worden verwijderd. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 1 februari 2022 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

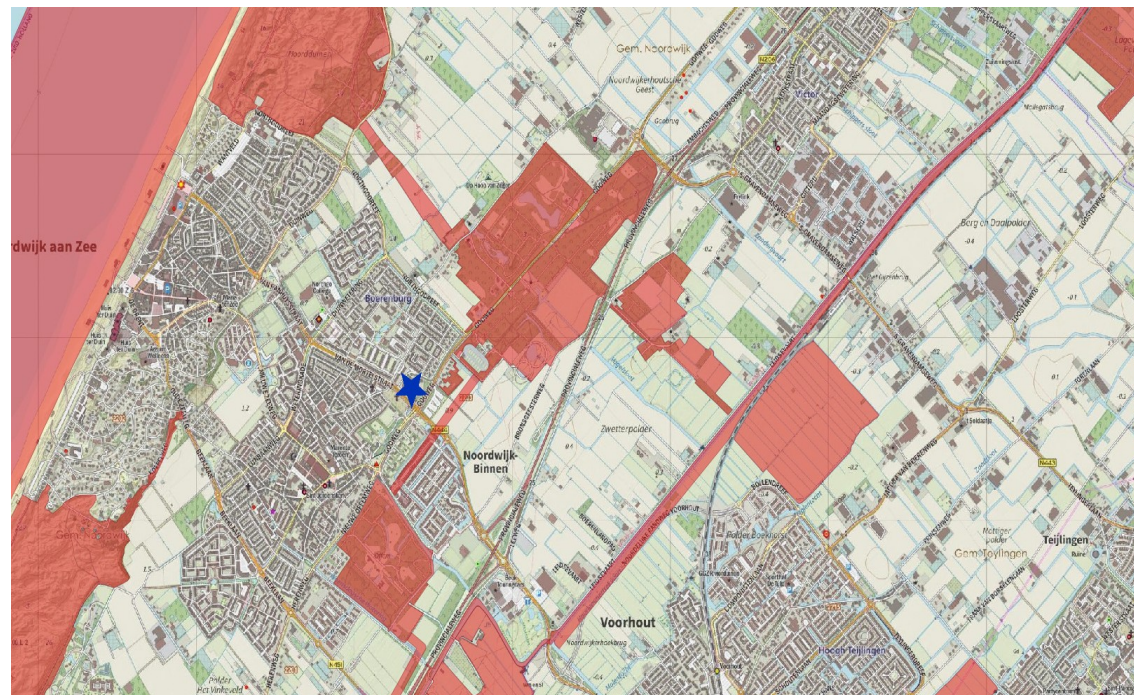

Ligging planlocatie. De rode gebouwen worden gesloopt, de blauwe blijven behouden.

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van de planlocatie

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland ten opzichte van de planlocatie

De planlocatie betreft een voormalig kantoorpand aan Goeweg en de Van de Mortelstraat in het dorp en de gemeente Noordwijk in de provincie Zuid-Holland. De omgeving betreft ten noorden en noordwesten een woonwijk. Ten zuidwesten ligt eerst de parkeerplaats met daarachter agrarisch gebied, ten zuidoosten ligt een begraafplaats met daarachter een park en woonwijken. De werkzaamheden bestaan uit de sloop van verschillende gebouwen; het rotondegebouw en de villa's op het terrein blijven behouden. Verder wordt het perceel heringericht in het kader bvan de natuurinclusief maatregelen en het bieden van een aangenaam woonklimaat. Op de parkeerplaats wordt een kleine uitbreiding voorzien en het terrein wordt herstraat. De groensingel langs het perceel blijven behouden. De Natura 2000-gebieden liggen op relatief grote afstand. Op 1,5 km liggen de gebieden 'Kennemerland-Zuid' en 'Coepelduynen'. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op ongeveer 200 m afstand.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats, planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functies waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locatie worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 1 februari 2022 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 1 februari 2022 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Meldingen die zijn gedaan redelijk in de buurt van de planlocatie is die van de huismus (*Passer domesticus*) aan de Rembert Dodoensstraat. De buizerd (*Buteo buteo*) op de kruising van de Gooweg en de Van Berckelweg en een bosuil (*Strix aluco*) ter hoogte van de Rynesteyn nr. 19. Er zijn geen waarnemingen gemeld van overige strikt beschermde soorten binnen of in de directe omgeving van de planlocatie.

Vegetatie en planten

Binnen de planlocatie zijn vele bomen en planten aanwezig. Op het talud bij de ingang aan de Goohorstlaan staan bijvoorbeeld zomereik (*Quercus robur*). Tussen het achter kantoorgebouw is een bosschage met o.a. beuk (*Fagus sylvatica*), bijna al deze bomen en de bodem zijn hier begroeid met klimop (*Hedera helix*). Rondom het gebouw staan struiken, cultivars en diverse soorten naaldbomen. Op de parkeerplaats zijn twee stroken bosplantsoen aanwezig met verschillende loofbomen. Tijdens het onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde soorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Juridisch zwaardere beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Het voormalig kantoorgebouw heeft een plat dak. De gevels zijn verschillend opgebouwd. Zo zijn er gevels die alleen uit ramen bestaan. Andere gevels bestaan uit het onderste deel uit opgemetseld steen en daarboven zijn ze met betonwerk opgebouwd. Een andere zijde bestaat uit glazen ramen met daartussen metalen vierkanten. Het gebouw zelf beschikt niet over geschikte openingen voor vleermuizen om te gebruiken om zich in het pand te kunnen vestigen. De doorgang

van het kantoorgebouw naar het rotondegebouw beschikt echter wel over open stootvoegen. De kans dat er in de doorgang een verblijfplaats aanwezig is van de vleermuizen is erg klein. De doorgang heeft namelijk slechts een bouwlaag. Aan een zijde van dit bouwdeel belemmert een pergola het invliegen. De kans op een verblijfplaats van vleermuizen is erg klein.

In het rotondegebouw zijn open stootvoegen aangetroffen. In dit gebouw zijn vleermuizen niet uit te sluiten. Het rotondegebouw blijft behouden.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Het gebied is geen essentieel jachtgebied. De omgeving heeft verschillende geschikte jachtplekken. De opbouw van het landschap maakt dat een vliegroute zeer onwaarschijnlijk is.

Laag beschermde zoogdieren

Binnen de planlocatie is een kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel (*Eurinaeus europaeus*), spitsmuizen en muizen. Er is geen kans op aanwezigheid van de marters. Een geschikt habitat ontbreekt.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Binnen het voormalig kantoorgebouw zijn geen geschikte openingen waargenomen voor de huismus en/of gierzwaluw om binnen het gebouw te nestelen. Er zijn binnen de planlocatie geen nesten waargenomen van roofvogels of uilen.

Algemene broedvogels

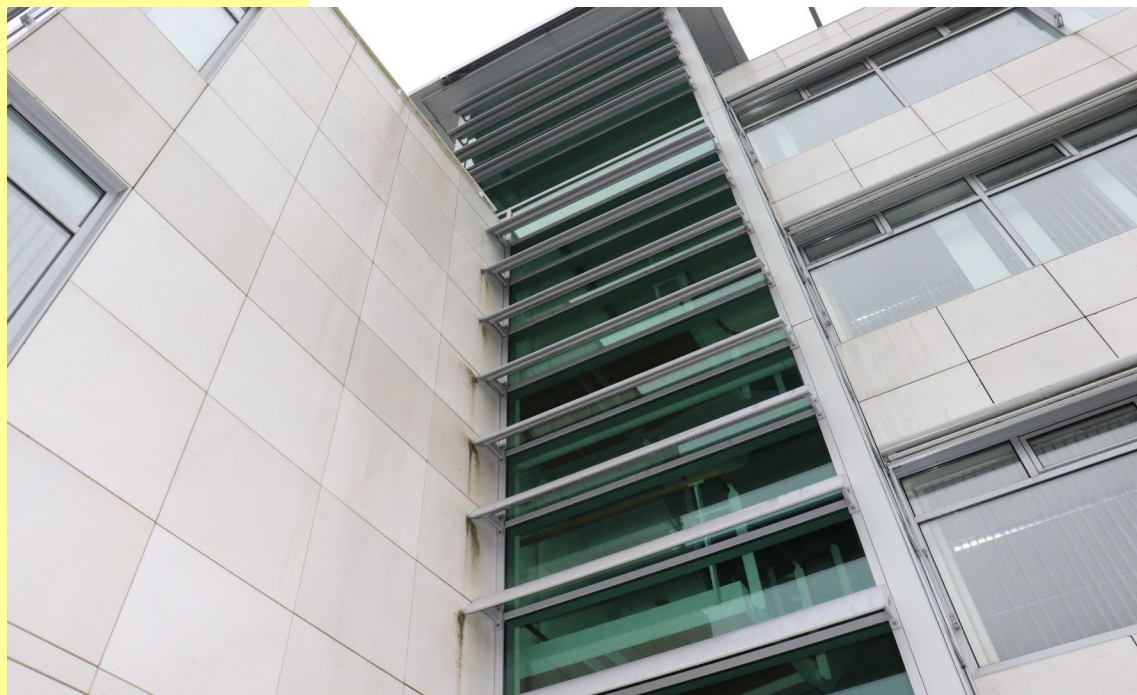
Gezien de omgeving is de kans op algemeen voorkomende broedvogels aanwezig. Er is de mogelijkheid voor vogels om te nestelen in de bomen en struiken binnen en in de directe omgeving van de planlocaties. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Herpetofauna en vissen

Er is geen geschikt oppervlaktewater aanwezig voor watergebonden organismen op of in de omgeving van de planlocatie. Aanwezigheid van watergebonden organismen is daarom uit te sluiten binnen de planlocatie.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen het perceel. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van de overige beschermde zoogdieren wordt daarom uitgesloten.

H04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de Rode Lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 1 februari 2022 is gebleken dat er kans is op de aanwezigheid van de vleermuis in het rotondegebouw. Het gebouw blijft behouden. Ook in de verbindingsgang zijn open stootvoegen aangetroffen. De kans op vleermuizen in dat deel is verwaarloosbaar. Geadviseerd wordt om met een ecologisch werkprotocol te werken. Het voornemen om natuurinclusief te ontwikkelen moet verder worden ingevuld.

Met de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels in de bomen, struiken en de klimop binnen en in de directe omgeving van de planlocatie. Ook op het platte dak kunnen vogels nestelen. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek)

is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Om een effect te voorkomen wordt op de parkeerplaats in de richting van het agrarisch gebied gewerkt. Dieren kunnen dat naar een veilige plek vluchten. Verder moet worden voorkomen dat er plassen ontstaan (m.n. in de periode februari-augustus). De rugstreeppad kan als pionier snel zo'n plas bevolken en er eieren in leggen. Gedurende de metamorfose moet de plas dan behouden blijven. Van belang is tevens dat er geen schuilplekken (takkenhopen, stobben, hopen materiaal etc.) ontstaan binnen het werkveld. In de winter kunnen egels en rugstreeppad daaronder overwinteren en 's zomers schuilen. Het is verstandig het straatwerk in een route af te werken (geen open plek laten ontstaan waar de rugstreeppad zich kan ingraven).

Om te zorgen dat deze werkzaamheden correct worden uitgevoerd, en er geen problemen ontstaan, wordt geadviseerd met een ecologisch werkprotocol te werken.

In de nieuwe Omgevingswet zijn enkele wijzigingen opgenomen die zijn weerslag hebben op het ecologisch onderzoek. De belangrijkste wijziging is de doorlooptijd c.q. houdbaarheid van een rapport dat is gesteld op 2 jaar voor alle onderzoeken. Verder is de zorgplicht aangescherpt. Het zal zich nog moeten uitkristalliseren, maar het lijkt er op dat ook algemene soorten geïnventariseerd moeten worden (het simpel vaststellen dat ze niet zijn uit te sluiten is niet genoeg). Niet duidelijk is hoe intensief dat onderzoek moet zijn. Vooralsnog zullen we in een aanvullend onderzoek ook nadrukkelijk deze soorten benoemen.

Natura 2000

De beschermde Natura 2000-gebieden liggen op 1,5 km afstand van de planlocatie. De plannen betreffen sloop en bouw. De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is nodig gezien de aard van de werkzaamheden. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht.

H05 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor het perceel van het voormalig Zilveren Kruis kantoorpand wordt ruimtelijke ontwikkeling voorbereid. Het pand wordt gesloopt om ruimte te creëren voor vier woongebouwen. Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 1 februari 2022 beoordeeld of er beschermde plant- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de quick scan is gebleken dat de aanwezigheid van de vleermuis niet op voorhand is uit te sluiten. In het rotondegebouw zijn openingen waargenomen die naar een verblijfplaats kunnen leiden. Het rotondegebouw blijft behouden. Er is een zeer kleine kans op vleermuizen in de doorgang tussen de verschillende delen van het gebouw. Geadviseerd wordt om met een ecologisch werkprotocol te werken.

De opdrachtgever heeft het voornemen om natuurinclusief te ontwikkelen. Geadviseerd wordt dit nader in te vullen.

Er dient rekening te worden gehouden met algemeen broedende vogels in de aanwezige bomen, struiken en klimop binnen en in de directe omgeving van de planlocatie. Ook op het platte dak kunnen vogels nestelen. Er wordt geadviseerd te werken buiten het broedseizoen.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie wordt geadviseerd gezien de aard van de werkzaamheden. Andere effecten op de Natura 2000-gebieden en/of het Natuurnetwerk Nederland zijn uit te sluiten.

- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Dietz, Chr., O. von Helvesen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- waarneming.nl